

LEDEN

5. 1. Bařinka Jaroslav 25. výročí úmrtí

* 1. 8. 1909 Valašské Klobouky
+ 5. 1. 1980 Zlín

Dramatik, režisér, folklorista, autor rozhlasových pořadů, původním povoláním textilní výtvarník. Je autorem několika pohádkových her. Sbíral valašské slovesné památky a byl jimi inspirován. Působil ve Valašských Kloboukách.

7. 1. Krajíček Oldřich F. 50. výročí
narození

* 7. 1. 1955 Hvozdná

Malíř, ilustrátor, sběratel. Je spoluzakladatelem a vedoucí osobností Volného výtvarného sdružení Valašský názor. Kromě malby valašské krajiny se věnuje grafice, pracuje se dřevem i kovem, ilustruje knihy. Organizuje např. pravidelné Hvozdenké salony. Žije ve Zlíně.

8. 1. Brada Ladislav 15. výročí úmrtí

* 1. 7. 1896 Hulín
+ 8. 1. 1990 Zlín

Agronom. Zasloužil se o založení a rozvoj Výzkumné stanice travinářské v Rožnově pod Radhoštěm. V letech 1961–1963 působil v Jednotném zemědělském družstvu Vizovice.

16. 1. Schneider Jaromír 65. výročí
narození

* 16. 1. 1940 Zlín

Projektant, hudebník, politik. Dlouholetý vedoucí zlínského Dechového orchestru mladých. V období 10. 1. 1991–6. 12. 1994 primátor města Zlína. V letech 1996–1997 ministr pro místní rozvoj ČR.

18. 1. Vytrhlík Josef 85. výročí
narození

* 18. 1. 1920 Krumvíř

Vyučil se obuvníkem, v roce 1938 začal pracoval u firmy Baťa ve Zlíně. Později pracoval jako technik v n. p. Svit. Předseda Městského národního výboru Gottwaldov v období 17. 12. 1970–17. 4. 1978.

20. 1. Nikl František 70. výročí

narození

* 20. 1. 1935 Vracov

Grafik, malíř, pedagog. Působil ve Zlíně na Katedře tvarování strojů a nástrojů při Vysoké škole umělecko-průmyslové v Praze a v Uherském Hradišti. Svá díla často vystavoval.

22. 1. Franta Ivan

30. výročí úmrtí

* 21. 8. 1904 Vysoké Mýto

+ 22. 1. 1975 Praha

Chemik technolog, pracovník firmy Baťa, ředitel podniku Fatra Napajedla. První ředitel Výzkumného ústavu gumárenské a plastikářské technologie Gottwaldov. Od roku 1955 profesor Vysoké školy chemicko-technologické v Praze.

22. 1. Husek Jožka

85. výročí

narození

* 22. 1. 1920 Prušánky

Publicista, spisovatel. Publikuje v regionálním tisku. Autor knihy Baťovec Jan Trecha (1992). Knihu, věnovanou obětem komunistické perzekuce, vydal v roce 1997 pod názvem Za vlády vrahů - Československý gulag.

26. 1. Klos Elmar

95. výročí

narození

* 26. 1. 1910 Brno

+ 19. 7. 1993 Praha

V roce 1935 založil u firmy Baťa studio reklamních, dokumentárních, školních a animovaných filmů. Nositel ceny Americké filmové akademie Oskar za film Obchod na Korze (1966, režie spolu s Jánem Kádárem).

26. 1. Kubeša Arnošt

100. výročí

narození

* 26. 1. 1905 Vidče

+ 15. 12. 1993 Valašské Meziříčí

Folklorista, sběratel lidových písní, pedagog, zakladatel folklorních souborů, muzejní pracovník (1953-1960 Krajské muzeum v Gottwaldově, 1960-1965 ředitel Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm).

27. 1. Pala Josef

55. výročí

narození

* 27. 1. 1950 Zlín

Publicista, redaktor Katolického týdeníku, ve své publicistické činnosti

věnuje velkou pozornost Zlínsku. Vydal historicko-vlastivědné publikace Jaroslavice (1988) a Provodov (1993).

28. 1. Ošťádal Bohuslav
narození

65. výročí

* 28. 1. 1940 Zlín

Lékař, fyziolog a experimentální kardiolog. Vědecký pracovník, vysokoškolský profesor. Publikálně činný. Řada studijních a vědeckých pobytů v zahraničí.

30. 1. Axman Miloš

15. výročí úmrtí

* 20. 11. 1926 Litovel

+ 30. 1. 1990 Brno

Sochař. Absolvent Školy umění ve Zlíně. V letech 1947–1950 byl asistentem sochařského oboru školy. Je autorem pomníku Václava Chada na náměstí T. G. Masaryka ve Zlíně.

ÚNOR

6. 2. Albert Bohuslav
narození

115. výročí

* 6. 2. 1890 Kostelec nad Orlicí

+ 9. 8. 1952 Lázně Jeseník

Lékař, chirurg. Od roku 1927 působil jako primář, od roku 1932 jako ředitel Baťovy nemocnice ve Zlíně. Snažil se o vybudování Baťova domu zdraví, jehož sídlem se měla stát desetipatrová budova na okraji čtvrti Letná, tento projekt se však nerealizoval. Ve Zlíně působil do roku 1942, poté odešel do Prahy na ministerstvo zdravotnictví.

12. 2. Asmus Rudolf

5. výročí úmrtí

* 30. 10. 1921 Zlín

+ 12. 2. 2000 Berlín (Německo)

Operní pěvec. V roce 1942 debutoval v ostravské opeře, poté působil jako sólista v brněnské opeře a nakonec v Národním divadle v Praze. Vynikl v mnoha klasických operách, zvláště ve Smetanových, Dvořákových a Janáčkových. Jako host působil v zahraničí.

12. 2. Tinka Karel, P.
narození

85. výročí

* 12. 2. 1920 Kyjev (Ukrajina)

Katolický kněz, od roku 1989 kaplan zlínské farnosti. V mládí studoval ve Fryštáku na salesiánské škole. Nositel Ceny města Zlína (1998).

14. 2. Váp Jiří

5. výročí úmrtí

* 21. 9. 1936 Újezd u Tišnova

+ 14. 2. 2000 Zlín

Výtvarník. Vystudoval Střední uměleckoprůmyslovou školu v Uherském Hradišti. Pracoval v Ústředí uměleckých řemesel v Kunštátě na Moravě, kde byl vedoucím keramické huti. Od roku 1964 žil ve Zlíně a působil v Ústavu lidové a umělecké tvorby v Uherském Hradišti. Pracoval též jako pedagog v Lidové škole umění ve Zlíně. Je autorem celé řady cen, např. pro zlínský filmový festival. Vytvořil návrhy kostýmů do pohádek pro Městské divadlo ve Zlíně.

15. 2. Kolín Jiří

10. výročí úmrtí

* 28. 8. 1932 Hradec Králové

+ 15. 2. 1995 Zlín

Kameraman, od roku 1956 působil ve Filmovém studiu Zlín, kde snímal loutkové i hrané filmy pro děti a mládež. Byl kameramanem dokumentárních filmů o Zlíně.

22. 2. Vavrečka Hugo
narození

125. výročí

* 22. 2. 1880 Ostrava

+ 9. 8. 1952 Brno

Novinář, spisovatel, národohospodář, v letech 1905–1914 redaktor Lidových novin v Brně, diplomat. V letech 1932–1945 byl ředitelem Baťových závodů ve Zlíně.

23. 2. Sitek Dušan
narození

50. výročí

* 23. 2. 1955 Bohumín

Herec. Spoluzakladatel Divadélka malých jevištních forem Experiment. Člen Městského divadla ve Zlíně. Od roku 1985 se věnuje ochotnickému divadlu ve Hvozdně. Za tuto práci, která byla oceněna jako přínos rozvoji obce, mu byla udělena Pamětní medaile obce Hvozdná za rok 2001.

24. 2. Chad Václav

60. výročí úmrtí

* 8. 9. 1923 Břeclav

+ 24. 2. 1945 Zlín

Typograf, malíř, grafik a fejetonista. Absolvent Školy umění ve Zlíně. V roce 1945 zastřelen gestapem.

27. 2. Nováková Věra
narození

75. výročí

* 27. 2. 1930 Praha
+ 1. 10. 1996 Zlín

Herečka, pedagožka. V letech 1967–1996 byla členkou souboru Městského divadla ve Zlíně. Působila také jako pedagožka na Základní umělecké škole Zlín (1971–1987).

BŘEZEN

1. 3. Sobotík Bohumil
narození

100. výročí

* 1. 3. 1905 Opava
+ 14. 1. 1966 Opava

Muzejní, archivní, historicko-vlastivědný pracovník. Redaktor, literární kritik, bibliograf, kulturní pracovník. Působil v Opavě a ve Zlíně.

9. 3. Bakala Jaroslav
narození

110. výročí

* 9. 3. 1895 Fryšták
+ 5. 2. 1952 Brno

Majitel elektrotechnického závodu ve Zlíně, sběratel lidových písní. Autor úpravy lidových písní pro mužský sbor, vydal Myslivecké lidové písně (1938) a 33 lidových písní ze Zlínska (s bratrem Břetislavem v roce 1939).

17. 3. Chrastina Martin

15. výročí úmrtí

* 10. 2. 1897
+ 17. 3. 1990

Dirigent, kulturní pracovník, vedoucí pěveckých sborů a kroužků. Byl funkcionářem Matice školské, patnáct let vedl Osvětovou besedu. Dirigent Tylova divadla v Malenovicích.

21. 3. Sobotík Milan
narození

65. výročí

* 21. 3. 1940 Zlín

Publicista, spisovatel. Původním povoláním knihovník. Je autorem vědecko-fantastických próz. Svě práce uveřejňoval ve sbornících vydávaných brněnským nakladatelstvím Blok nebo ostravským nakladatelstvím Profil. Je autorem vědecko-fantastického románu Varování zmizelých (1988).

22. 3. Novák Jiří
narození

30. výročí

* 22. 3. 1975 Zlín

Sportovec tenista. Účastník řady prestižních tenisových turnajů. Na žebříčku ATP 25. (říjen 2004). Účastník letních olympijských her v roce 1996, 2000, 2004. Žije v Prostějově.

24. 3. Fuchs Bohuslav
narození

110. výročí

* 24. 3. 1895 Všechnovice
+ 18. 9. 1972 Brno

Architekt, urbanista, teoretik urbanismu, vysokoškolský pedagog. Účastník urbanistického plánování Zlína.

25. 3. Stodůlka Pavel
narození

40. výročí

* 25. 3. 1965 Ostrava

Lékař, oční chirurg, vysokoškolský pedagog. Přednosta očního oddělení Baťovy nemocnice ve Zlíně. Významně se podílí na zavádění nových metod v očním lékařství. Publikuje v odborných časopisech, přednáší, je členem odborných a vědeckých společností.

DUBEN

6. 4. Neuwirth Karel

35. výročí úmrtí

* 24. 9. 1893 Zlín-Malenovice
+ 6. 4. 1970 Praha

Lékař urolog. Zakladatel brněnské urologické školy. V letech 1943-1949 přednosta urologického oddělení Zemské klinické nemocnice v Brně. Autor knihy Praktická urologie (1965).

15. 4. Chlup Vincenc Sl.

110. výročí úmrtí

* 1841 Boskovice
+ 15. 4. 1895 Zlín

Učitel. Působil v Napajedlích, ve Zlíně jako ředitel školy. V roce 1883 vydal Zeměpisný nástin hejtmanství uh. hradíštského. Byl dopisovatelem časopisu Komenský.

19. 4. Holcman Vojtěch
narození

80. výročí

20. výročí úmrtí

* 19. 4. 1925 Skoronice
+ 22. 7. 1985 Zlín

Regionální vlastivědný pracovník. Se svým synem Josefem Holcmanem spolupracoval na knize Hlediště, peklo, jeviště, aneb Historie ochotnického divadla ve Skoronicích (1997).

19. 4. Záruba Bohuslav
narození

65. výročí

* 19. 4. 1940 Zlín

Pedagog, v letech 1990–1998 působil jako ředitel Gymnázia Zlín. Od roku 1998 je poslancem Parlamentu ČR.

KVĚTEN

2. 5. Váp Jiří
narození

40. výročí

* 2. 5. 1965 Zlín

Keramik, sochař, výtvarný pedagog.

8. 5. Hovadík Jaroslav
narození

70. výročí

* 8. 5. 1935 Zlín

Grafik, malíř, sochař. Byl členem výtvarné skupiny 5+2. Emigroval po roce 1968, pobýval v Rakousku, Kanadě, Francii a Německu. Vystavoval v řadě měst a zemí.

13. 5. Gistr Antonín
narození

85. výročí

* 13. 5. 1920

Původním povoláním dělník, později vedoucí v n. p. Svit. Předseda Městského národního výboru Gottwaldov v období 24. 5. 1954–24. 6. 1960.

14. 5. Foltýnová Milena
narození

55. výročí

* 14. 5. 1950 Litvínov

+ 24. 12. 1993

Československá reprezentantka v házené. Získala druhé místo jako sportovkyně roku ve Zlíně v roce 1976. V roce 1981 ze Zlína odešla do Rakouska, které v roce 1984 reprezentovala na olympijských hrách. Na její počest byl v roce 1995 uspořádán ve Zlíně první ročník Memoriálu Mileny Foltýnové (nyní Barum Continental cup).

15. 5. Bílý Jaroslav
narození

70. výročí

* 15. 5. 1935 Libkovice pod Řípem

Šéfdirigent Velkého dechového orchestru ve Zlíně. V roce 1982 uspořádal první Festival dechových a folklorních souborů Zlín. Nositel Ceny města Zlína za rok 2001.

18. 5. Bartoš František
narození

105. výročí

* 18. 5. 1900
+ 4. 12. 1959

Lékař. Zakladatel stomatologického oddělení Baťovy nemocnice ve Zlíně. Jako primář zde působil v letech 1930–1957.

22. 5. Opěla Jaroslav
narození

70. výročí

* 22. 5. 1935 Ostrava-Hrabová

Dirigent, v letech 1958–1966 působil ve Zlíně. Podílel se na řadě nahrávek pro Český rozhlas. V roce 1966 odešel do Německa, kde pracoval jako umělecký asistent šéfa Symfonického orchestru Bavorského rozhlasu a v roce 1992 se stal jeho ředitelem. Je docentem vysoké hudební školy v Mnichově. Ve zlínském Domě umění zahájil koncertní sezonu 1998–1999.

24. 5. Mecnarowski Roman
narození

75. výročí

* 24. 5. 1930 Ostrava

Herec Městského divadla Zlín v letech 1971–1997. Režisér, pedagog, překladatel divadelních her z polštiny.

29. 5. Císař Josef (ps. Denk Petr)
výročí úmrtí

50.

* 20. 9. 1902 Kroměříž
+ 29. 5. 1955 Zlín

Pedagog, spisovatel. Autor knih pro děti a mládež, překladatel z ruštiny.

Působil řadu let jako učitel, později jako ředitel, na zlínských školách.

ČERVEN

3. 6. Makovský Vincenc 105. výročí narození

* 3. 6. 1900 Nové Město na Moravě
+ 28. 12. 1966 Brno

Sochař, designér, scénograf, vysokoškolský pedagog. Byl spoluzakladatelem zlínské Školy umění, působil v ní v letech 1939–1945. Ve Zlíně vytvořil řadu sochařských děl. Zároveň se také zabýval průmyslovým designem. Jeho nejznámějšími díly jsou pomníky – podobizny historických osobností, např. J. A. Komenského.

4. 6. Macháček Zdeněk 45. výročí narození

* 4. 6. 1960 Zlín

Malíř, grafik. Věnuje se kresbě, grafice, malbě i litografii. Je čestným členem loutkového sdružení Mehedaha, členem výtvarné redakce časopisu Prostor.

5. 6. Klátil František 100. výročí narození

* 5. 6. 1905 Zlín
+ 10. 3. 1972 Washington, D.C. (USA)

Novinář, reportér, básník. Na začátku 2. světové války se přihlásil do československé armády ve Francii. Po válce se vrátil do Prahy a v únoru 1948 odešel do exilu. Stal se dopisovatelem rozhlasové stanice Svobodná Evropa v Mnichově. V roce 1954 přesídlil do USA. Od roku 1964 pracoval ve washingtonském archivu Rady svobodného Československa a Sokola. Z jeho díla: Beneš zblízka (1944, Londýn), Jak to bylo v Paříži (1944, Londýn), President, vláda a lid v boji za svobodu (1945, Londýn), Zpěvy země a moře (1974, New York) ad.

6. 6. Kurfürst Pavel 65. výročí narození

* 6. 6. 1940 Zlín
+ 21. 1. 2004 Brno

Etnograf, hudební vědec, organolog, vysokoškolský profesor. Pracovník Ústavu hudební vědy Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně, autor mnoha odborných prací.

8. 6. Skopal Svatopluk 5. výročí úmrtí

* 28. 9. 1919 Rousínov
+ 8. 6. 2000 Praha

Herec, režisér. V Městském divadle ve Zlíně působil více než čtvrtstoletí a připravil zde desítky inscenací, např. hry Marie Stuartovna, Pygmalion, Zkrocení zlé ženy, Fidlovačka, Smrt obchodního cestujícího a jiné. Jako režisér se pravidelně zúčastňoval práce v porotě na Divadelním festivalu ochotnických souborů v Napajedlích.

11. 6. Jahoda Bohumil 95. výročí
narození

* 11. 6. 1910 Bystřice pod Hostýnem
+ 23. 12. 1969 Zlín

Sochař, medailér, návrhář hraček, designér strojů a nástrojů. Pracoval pro firmy Baťa a Fatra Napajedla. Je autorem bronzové sochy Koželuh před hotelem Moskva a několika uměleckých náhrobků na Lesním hřbitově ve Zlíně.

12. 6. Novosad Jan 75. výročí
narození

* 12. 6. 1930 Zlín

Chemik, autor učebnice Mechanika sypkých hmot (1983). Dlouholetý pracovník Ústavu teoretických základů chemické techniky Československé akademie věd v Praze.

14. 6. Calábek Oldřich 75. výročí
narození

* 14. 6. 1930 Trenčín (Slovensko)

Lékař urolog. Zakladatel urologického oddělení zlínské nemocnice v roce 1979. Nositel Ceny města Zlína (1997).

16. 6. Jaroněk Alois 135. výročí
narození

* 16. 6. 1870 Zlín
+ 31. 10. 1944 Rožnov pod Radhoštěm

Malíř, grafik, designér, keramik. Ve Valašském Meziříčí založil v roce 1909 dílnu malby na keramice a tkaní gobelínů. S bratrem Bohumírem založil v roce 1925 rožnovské Valašské muzeum v přírodě podle vzoru Nordiska museet ve Stockholmu.

16. 6. Mrlík František 75. výročí
narození

* 16. 6. 1930 Zlín-Malenovice

Hudebník, cimbalista, sběratel lidových písní na Podřevnicku. Upravil řadu lidových písní, z nichž nejznámější je Bílá holuběnka. Tato píseň získala mezinárodní ocenění (1951).

21. 6. Přikryl Josef
narození

75. výročí

20. výročí úmrtí

* 21. 6. 1930 Skaštice
+ 11. 7. 1985 Lipník nad Bečvou

Historik, vysokoškolský pedagog. Pracoval v Oblastním muzeu jihovýchodní Moravy ve Zlíně a jako pedagog na Univerzitě Palackého v Olomouci. Ve svých pracích se mj. věnoval osvobozovacím bojům na Zlínsku.

23. 6. Janota Miroslav
narození

50. výročí

* 23. 6. 1955 Zlín

Výtvarník, umělecký knihař.

ČERVENEC

2. 7. Bouček Jaroslav

20. výročí úmrtí

* 8. 3. 1903 Vídeň (Rakousko)
+ 2. 7. 1985 Praha

Filmař, pedagog, vědecký pracovník. Od roku 1939 působil ve Zlíně jako pracovník zlínských filmových ateliérů. Je autorem mnoha děl, např. K počátkům fotografie na Moravě a ve Slezsku. Od roku 1946 profesorem Akademie múzických umění v Praze a spoluzakladatelem její filmové a televizní fakulty.

2. 7. Gerbec Rudolf

70. výročí úmrtí

* 11. 1. 1871 Strážnice
+ 2. 7. 1935 Borovo (Jugoslávie)

Lékař, poradce firmy Baťa, ředitel sociálně zdravotního oddělení Baťových závodů. Z jeho iniciativy vznikly v baťovském regionu všechny nemocnice a zařízení spojené se zdravím obyvatel.

2. 7. Kohoutek Hynek
narození

100. výročí

* 2. 7. 1905 Hrabí
+ 6. 5. 1978 Zlín

Spisovatel, dramatik, autor pedagogických příruček, např. Slovníku moderní pedagogiky.

5. 7. Vrba Jaromír
narození

85. výročí

55. výročí úmrtí

* 5. 7. 1920 Stražisko
+ 19. 12. 1950 Brno

Spoluzakladatel a organizátor odbojové protikomunistické organizace Světлана. Příslušník 1. čs. partyzánské brigády Jana Žižky. Rehabilitován po listopadu 1989. V roce 1997 vyznamenán medailí Za hrdinství in memoriam. Žil ve Zlíně.

7. 7. Sís Vladimír
narození

80. výročí

* 7. 7. 1925 Brno
+ 7. 9. 2001 Praha

Filmový a televizní režisér, scenárista. V letech 1942-1946 pracoval v trikovém ateliéru Filmového studia ve Zlíně. Od roku 1946 v Brně ve Studiu populárně-vědeckých a naučných filmů a od roku 1958 ve Filmovém studiu Barrandov.

9. 7. Přikryl František
narození

100. výročí

* 9. 7. 1905 Jarohněvice
+ 30. 8. 1979 Zlín

Grafik, ilustrátor. Po vystudování uměleckoprůmyslové školy v Praze se věnoval reklamní grafice. Byl zaměstnán u firmy Baťa jako grafik. Ilustroval především cestopisné články L. M. Pařízka, A. Forejta a další. V roce 1951 začal spolupracovat s Jiřím Hanzelkou a Miroslavem Zikmundem, k jejich cestopisům nakreslil okolo osmi set kreseb.

12. 7. Jaroňková Julie

60. výročí úmrtí

* 9. 2. 1864 Zlín
+ 12. 7. 1945 Rožnov pod Radhoštěm

Nejstarší ze sourozenců Jaroňkových, zakladatelů rožnovského Valašského muzea v přírodě. Tkala gobelíny a gobelínové kabelky, dokumentovala činnost svých bratrů, Bohumíra a Aloise, a byla nadšenou účastnicí sokolského hnutí.

13. 7. Vaculík Josef
narození

85. výročí

* 13. 7. 1920 Uherské Hradiště

Herec, dramatik. Autor divadelních her Zbojnický poklad (1953) a Blýská se na časy (1957). V letech 1947–1957 působil ve Zlíně jako herec Divadla pracujících.

19. 7. Hyblerová Ludmila 75. výročí
narození

* 19. 7. 1930 Zlín

Novinářka. Publikovala řadu rozhovorů, reportáží a literárních portrétů zajímavých osobností z oblasti výtvarné, divadelní i filmové.

21. 7. Bouček Vladimír 20. výročí úmrtí

* 16. 1. 1901 Hodonín
+ 21. 7. 1985 Uherské Hradiště

Výtvarný pedagog, národopisný pracovník, teoretik kultury a umělecké výroby. K jeho velkým zásluhám patří obnova lidové umělecké výroby v rámci výrobních družstev Ústavu lidové umělecké výroby. Působil na zlínské Škole umění. Vydal publikaci Minulost a přítomnost lidové výroby v Gottwaldovském kraji (1957).

28. 7. Stavjaník Libor 40. výročí
narození

* 28. 7. 1965 Zlín

Fotograf. Několik fotografických cyklů vzniklo z cest po jižní Evropě a USA. Jeho fotografie osobností byly publikovány v revuích BOX, Prostor Zlín, Host a jsou také součástí knih z nakladatelství Archa a Torst.

31. 7. Šuterová-Demelová Otilie 65. výročí
narození

* 31. 7. 1940 Kroměříž

Sochařka, výtvarnice. Realizuje plastiky a reliéfy často se zaměřením na sakrální tvorbu. Vytvořila např. reliéf svatého Vojtěcha pro otrokovický kostel.

SRPEN

1. 8. Jandík Stanislav 35. výročí úmrtí

* 14. 5. 1902 Praha
+ 1. 8. 1970 Praha

Redaktor, publicista, novinář, původním povoláním grafik. Byl redaktorem Baťových závodů. Je autorem sociologické reportáže z roku 1938 Železní tovaryši, reportáže Masaryk na Valašsku (1936) aj. Publikoval v časopisech

Zlín a České slovo.

5. 8. Pinkavová Hana

55. výročí narození

* 5. 8. 1950 Frýdek-Místek

Režisérka a scenáristka dokumentárních filmů, ve kterých objevuje zajímavé lidi s pozoruhodnými životními osudy. Za své dokumentární filmy získala řadu ocenění. Je autorkou scénářů a námětů filmů Jiří Hanzelka a Miroslav Zikmund, Děti ze zkumavky, Jan Graubner a řady dalších.

10. 8. Švecová Renata
narození

60. výročí

* 10. 8. 1945 Zlín

Grafička, textilní výtvarnice. Zabývá se propagační, průmyslovou a počítačovou grafikou.

11. 8. Voštová Irena
narození

65. výročí

* 11. 8. 1940 Zlín

Pedagožka, nakladatelka. Vydává průvodce Moravou a Slezskem, věnuje se též vydávání knih česko-amerických spisovatelů a v minulosti perzekuovaných autorů. Je autorkou např. publikace Hvozdná 1446-1996.

18. 8. Čajánek Petr
narození

30. výročí

* 18. 8. 1975 Zlín

Hokejista, reprezentant. Držitel zlaté medaile z MS 2000. V roce 2002 byl oceněn jako nejlepší sportovec Zlína za rok 2001. Hráč National Hockey League.

23. 8. Baťa Jan Antonín

40. výročí úmrtí

* 11. 3. 1898 Uherské Hradiště
+ 23. 8. 1965 Sao Paulo (Brazílie)

Podnikatel. Nevlastní bratr Tomáše Bati. Po jeho tragické smrti v roce 1932 se ujal řízení celého závodu. V červnu 1939 odešel do exilu do USA a v roce 1941 do Brazílie. Je autorem publikací Spolupráce (1936), Za obchodem kolem světa (1937), Budujme stát pro 40 000 000 lidí (1937) ad.

24. 8. Šuba Karel

25. výročí úmrtí

* 4. 5. 1908 Brno
+ 24. 8. 1980 Zlín

Technik, redaktor, publicista. Byl zaměstnán u firmy Baťa. Stal se dopisovatelem Technického týdeníku a šéfredaktorem časopisu Rádce (1940–1948).

25. 8. Sedláková Radomíra
narození

55. výročí

* 25. 8. 1950 Zlín

Architektka, vysokoškolská pedagožka. Pracovala ve Výzkumném ústavu výstavby a architektury v Praze, v Národní galerii v Praze a do roku 2004 přednášela na Technické univerzitě v Liberci dějiny architektury. V letech 1978–1995 psala recenze o zajímavých stavbách pro Mladou frontu, publikuje v odborných časopisech Stavitel a Fórum. Připravila několik výstav o architektuře.

26. 8. Neuwirth František
narození

110. výročí

* 26. 8. 1895 Zlín-Malenovice
+ 15. 8. 1957 Dobříš

V letech 1945–1957 přednosta II. Stomatologické kliniky Lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze. Jeden ze zakladatelů moderního zubního lékařství. Zabýval se záchovnou stomatologií. Autor knih Stomatologie a Choroby úst.

27. 8. Daťka Vladimír

60. výročí narození

* 27. 8. 1945

Ekonom, politik. Pracoval ve zlínském Barumprojektu v oblasti obchodní politiky a marketingu. Primátor města Zlína v období 6. 12. 1994–27. 11. 1998.

27. 8. Huspenina Antonín

5. výročí úmrtí

* 28. 3. 1919 Kunovice
+ 27. 8. 2000 Zlín

Obchodní příručí, úředník, v letech 1964–1970 předseda Městského národního výboru Gottwaldov.

29. 8. Kuraš Mečislav
narození

100. výročí

* 29. 8. 1905 Prostějov
+ 24. 7. 1964 Olomouc

Chemik, vědecký pracovník. Ve Zlíně působil od roku 1935 u firmy Baťa. Od roku 1938 jako vedoucí Studijního ústavu. Jeho práce jsou převážně z oboru analytické chemie.

ZÁŘÍ

2. 9. Konvička Vladimír
narození

105. výročí

* 2. 9. 1900 Dubňany
+ 10. 9. 1971 Brno

Pedagog. Působil na měšťanských školách ve Zlíně (1929–1935) a Otrokovcích (1935–1945). Psal, publikoval a vydával studie, články i knihy týkající se vlastivědy, českého pravopisu, matematiky a především kreslení. Více než třicet let byl členem Pěveckého sdružení moravských učitelů.

6. 9. Šimek Lubomír
narození

70. výročí

* 6. 9. 1935

Chemik, vysokoškolský pedagog. Autor skript z oboru fyzikální chemie. Působí na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně na Fakultě technologické.

9. 9. Grygera Vlastimil
narození

90. výročí

* 9. 9. 1915 Uherský Ostroh
+ 20. 7. 1976 Zlín

Odbojář, člen Obrany národa, příslušník britské armády a armádního sboru SSSR.

12. 9. Hanák Antonín

70. výročí úmrtí

* 8. 4. 1889 Pačlavice
+ 12. 9. 1935 Zlín

Lékař fyziolog. Byl profesorem univerzity v Bratislavě a Univerzity Karlovy v Praze. Je autorem učebnic pro lékaře a mediky. V letech 1930–1935 byl přednostou Fyziologického ústavu Univerzity Karlovy v Praze.

14. 9. Kousal Josef

25. výročí úmrtí

* 21. 2. 1902 Praha
+ 14. 9. 1980 Zlín

Malíř, grafik, spoluzakladatel zlínské Školy umění. Do Zlína přišel z Prahy v roce 1939 a vedl zde obor propagační grafiky, později působil na Pedagogickém institutu ve Zlíně. Pro jeho tvorbu jsou charakteristické portréty a květinová zátiší.

19. 9. Škapa František

20. výročí úmrtí

* 18. 12. 1913 Morávka

+ 19. 9. 1985 Zlín

Režisér, kameraman, pedagog. V letech 1939–1945 byl učitelem na Masarykově pokusné měšťanské škole ve Zlíně, poté odešel do filmového studia. Natáčel zejména snímky školní a populárně-vědecké.

20. 9. Zápeca Karel

30. výročí úmrtí

* 21. 7. 1893 Luhačovice
+ 20. 9. 1975 Zlín

Spisovatel, malíř, grafik, středoškolský profesor, ruský legionář. Vydal sbírku črt Luhačovické obrázky (1930), trilogii Jedenáct let v Sibiři (1930, 1934, 1935), Cesta po řece Léně k Severnímu moři. Do roku 1941 vydával měsíčník Umělecký salon.

22. 9. Vojáček Kašpar Ignác

215. výročí narození

* 22.09.1790 Zlín-Malenovice
+ 11.07.1876 Nimnica (Slovensko)

Sběratel valašských lidových písní. Vydal Wčelařský katechismus (1860) a Základní knihy aneb Sepsání pravidel, které řád literátský ... má (1873). Otec Hynka Vojáčka, hudebního skladatele.

25. 9. Řehák Ivan

55. výročí narození

* 25. 9. 1950 Olomouc

Herec Městského divadla ve Zlíně (od roku 1979; v letech 1988–1991 angažmá v Ostravě, poté opět ve Zlíně). Působil také v Olomouci a Pardubicích. Hraje ve filmech a televizních inscenacích. Hlavní role např. v muzikálu Oklahoma, Jak se vám líbí, Misanthrop.

26. 9. Forejtník Emil

* 5. 1. 1907 Klobouky u Brna
+ 26. 9. 1995 Zlín

10. výročí úmrtí

Pilot Baťových závodů. Držitel Křišťálového poháru České letecké federace. Byl prvním Čechem, který ve 30. letech absolvoval nejdelší čs. dálkový let třemi světadily ze Zlína do jižní Afriky. Autor knihy Letadlem ze Zlína do Kapského města (1936).

27. 9. Třetina František

85. výročí narození

* 27. 9. 1920 Kostice
+ 10. 3. 1999

Skladatel lidových písní, zpěvák, básník, spisovatel. Zakládající člen Slováckého krúžku ve Zlíně, ze kterého později vznikl soubor Vonica.

ŘÍJEN

1. 10. Navrátilová Anežka
narození

70. výročí

* 1. 10. 1935 Tištín
+ 8. 12. 1998 Zlín

Režisérka, výtvarnice kostýmů, autorka divadelních adaptací, pedagožka. Od roku 1969 působila ve Zlíně. Nositelka Ceny města Zlína (1994).

1. 10. Sousedík Miloslav Josef
narození

95. výročí

* 1. 10. 1910 Slušovice
+ 21. 2. 2003 Zlín

Romanopisec, básník, dramatik. Působil jako učitel ve Zlíně. Psal pohádkové hry, scénky a verše pro děti. Do Lukova a okolí situoval román Dvorec u jezera (1947, 1993). Nositel Ceny města Zlína (1998).

4. 10. Koutník Tomáš
narození

55. výročí

* 4. 10. 1950 Olomouc

Dirigent. V letech 1999–2004 šéfdirigent Filharmonie Bohuslava Martinů ve Zlíně. Působil v Ostravě, Praze, Teplicích a Košicích.

7. 10. Andrlík Antonín

95. výročí narození

* 7. 10. 1910 Kostelec u Holešova
+ 6. 9. 1998 Zlín

Středoškolský profesor. Ve Zlíně působil od roku 1960, kdy přišel vyučovat na jazykovou školu český, německý a ruský jazyk. O svých poznatcích a zkušenostech psal do odborných časopisů, např. Cizí jazyk ve škole nebo Zpravodaj jazykových škol v ČSSR. Zajímal se o regionální dějiny Holešovska.

7. 10. Gajdoš Rudolf

30. výročí úmrtí

* 26. 1. 1908 Měříň
+ 7. 10. 1975 Mikulov

Malíř. Od roku 1936 se ve Zlíně podílel na vzniku a organizaci Zlínských salonů a v letech 1939–1946 působil jako pedagog Průmyslové školy ve Zlíně.

7. 10. Hájek Miloslav

10. výročí úmrtí

* 2. 12. 1923 Brno
+ 7. 10. 1995 Zlín

Bývalý synodní senior Českobratrské církve evangelické. Působil jako farář v Jimramově a ve Zlíně. Je autorem řady teologických prací a článků. Pracoval na ekumenickém překladu Nového zákona. V roce 1983 vydal knihu Vím, komu jsem věřil.

12. 10. Bartoš Antonín 95. výročí narození

* 12. 10. 1910 Lanžhot
+ 13. 12. 1998 New York (USA)

Voják, parašutista. V roce 1942 byl velitelem paraskupiny Clay-Eva. Za tuto odbojovou činnost mu byl udělen britský Military Cross (nejvyšší britské vyznamenání, které je možno udělit cizinci). V roce 1946 byl zvolen do parlamentu za Národně socialistickou mládež za Zlínský kraj. Po únoru 1948 byl zatčen, avšak z vězení se mu podařilo uprchnout za hranice. Od roku 1952 žil s rodinou v USA.

14. 10. Kábrt Josef 85. výročí narození

* 14. 10. 1920 Lomnice nad Popelkou
+ 7. 2. 1989 Praha

Malíř, grafik, výtvarník a režisér animovaných filmů. Pracoval v ateliéru trikových filmů ve Zlíně. V jeho filmech dominuje satira, groteska a nadsázka.

20. 10. Včelař Ladislav 75. výročí narození

* 20. 10. 1930 Zlín

Malíř, grafik, autor plakátů. Podílí se na výtvarném řešení výstav. Věnuje se grafické úpravě knih. Realizuje drobnou grafiku, plakáty a přebaly tisků. V letech 1992–1997 působil jako výtvarník v Městském divadle ve Zlíně.

23. 10. Klíma Miroslav 75. výročí narození

* 23. 10. 1930 Zlín

Výtvarník, průmyslový designér, sochař, výtvarný pedagog. Je autorem designu četných výrobků (mj. interiérů letadel L 410 nebo vozu Tatra 613). Získal řadu ocenění, např. v roce 1972 Vynikající výrobek roku (elektronový mikroskop).

25. 10. Svatopluk T. (vl. jm. Turek Svatopluk)
105. výročí narození

* 25. 10. 1900 Hodslavice
+ 30. 12. 1972 Zlín

Romanopisec, publicista, malíř a grafik. Reklamní kreslíř firmy Baťa. Z tohoto

období čerpal námět pro svůj román Botostroj (1933). Osudy prodavačů obuvi v letech krize zachytil v románu Andělé úspěchu. V roce 1953 vydal volné pokračování Botostroje pod názvem Bez šéfa. V letech 1947–1950 působil jako redaktor závodního časopisu Tep nového Zlína.

25. 10. Řezníček Jiří

90. výročí narození

* 25. 10. 1915 Jasenná
+ 1. 6. 1957 Zlín

Voják, plukovník letectva. V mládí pracoval jako pomocný dělník u firmy Baťa ve Zlíně. Absolvoval vojenskou školu v Olomouci a za 2. světové války působil jako stíhací pilot ve Francii, později ve Velké Británii. Utrpěl těžké zranění při Slovenském národním povstání v roce 1944. Obdržel řadu uznání a vyznamenání. Po válce se vrátil zpět do Zlína.

26. 10. Babička Hynek

150. výročí narození
125. výročí úmrtí

* 26. 10. 1855 Blatec
+ 22. 3. 1880 Zlín

Publicista, literární a hudební kritik. Přispíval do časopisů Koleda, Našinec a do Slovanských listů.

27. 10. Zeman Josef

5. výročí úmrtí

* 12. 1. 1928 Jilemnice
+ 27. 10. 2000

Výtvarník, sochař, režisér animovaných filmů. Ve zlínském filmovém studiu spolupracoval s Karlem Zemanem na filmu Cesta do pravěku. Režíroval okolo šedesáti večerníčků.

30. 10. Pitínský Jan Antonín (vl. jm. Zdeněk Petrželka)
50. výročí narození

* 30. 10. 1955 Zlín

Literát, scenárista, dramatik, divadelní režisér, herec. Původním povoláním knihovník. V roce 1994 byla provedena v Městském divadle ve Zlíně inscenace jeho přepisu Felliniho filmu pod názvem Osm a půl (a půl), v roce 1996 v jeho režii inscenace Její pastorkyňa, v dalších letech Dialogy karmelitek (2000) a Hotel Viktoria (2003). V roce 1996 vyšel knižně soubor tří jeho divadelních her – Ananas, Park, Pokojíček (Tři hry z doby rozvratu). Jako režisér hostuje v Divadle Na zábradlí, v brněnském HaDivadle, v Dejvickém divadle, v Národním divadle v Praze, ve Slováckém divadle v Uherském Hradišti ad. Žije v Luhačovicích.

LISTOPAD

3. 11. Zeman Karel 95. výročí narození

* 3. 11. 1910 Ostroměř
+ 5. 4. 1989 Zlín

Filmový režisér, výtvarník, scenárista. Jeden ze zakladatelů českého animovaného filmu. Největší ohlas získaly jeho filmy kombinující živé herce a reálné interiéry či exteriéry s trikovými záběry, jako dnes již legendární Cesta do pravěku (spolupráce s J. Augustou a Z. Burianem), Vynález zkázy, Baron Prášil, Bláznova kronika, Ukradená vzducholoď a Na kometě. Úspěšné byly také jeho animované filmy Vánoční sen, Inspirace, Podkova pro štěstí, Král Lávra nebo Pohádky tisíce a jedné noci.

4. 11. Ševčík Jiří 65. výročí narození

* 4. 11. 1940 Zlín

Hudebník, publicista. Ve své knize Od Jazztetu k Jazztetu aneb vzpomínky zlínského muzikanta Jirky Ševčíka (1998) vzpomíná na hudební život v sedmdesátých letech v tehdejší Gottwaldově, na spolupráci s mimem Borisem Hybnerem, muzikantem Felixem Slováčkem a řadou dalších.

5. 11. Cekota Vojtěch 75. výročí narození

* 5. 11. 1930 Zlín

Archivář, vysokoškolský pedagog, spisovatel. V letech 1963–1992 byl ředitelem Státního okresního archivu v Přerově. Je autorem např. Přehledu pramenů k dějinám školství na Moravě v okresních archivech a Sborníku k dějinám moravského školství.

8. 11. Nikl Petr 45. výročí narození

* 8. 11. 1960 Zlín

Malíř, grafik, scénograf, loutkoherec, tvůrce instalací, básník, spisovatel. Jeho výtvarná činnost byla oceněna Cenou Jindřicha Chalupeckého (1995). Je autorem absurdních pohádek a dětských leporelových her. V roce 1986 sestavil jako spoluautor výběr poezie ze samizdatových almanachů Mehedaha 1985–1990, Zpěvy a básně. Je členem divadelního sdružení Mehedaha.

11. 11. Schenner Ferdinand 130. výročí narození
65. výročí úmrtí

* 11. 11. 1875 Brno
+ 8. 9. 1940 Zlín

Biskup německé evangelické církve v Brně, polyglot, hudební skladatel. V době nacismu v Německu zachránil řadu židovských životů vystavováním náhradních dokladů.

13. 11. Nováček Vnislav

55. výročí narození

* 13. 11. 1950

Vysokoškolský pedagog. Autor učebních textů. Od roku 2002 je děkanem Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a členem vědecké rady fakulty.

18. 11. Lhotský Alois

15. výročí úmrtí

* 1. 7. 1917 Velké Meziříčí
+ 18. 11. 1990 Zlín

Kulturní pracovník. V letech 1956–1970 byl ředitelem zlínského divadla. Za jeho působení vzniklo Divadélko v klubu a v roce 1967 byla otevřena nová divadelní budova. Po nuceném odchodu z funkce v roce 1970 vykonával dělnická povolání a věnoval se ochotnickému divadlu. V roce 1989 byl osobně i profesně rehabilitován a stal se poradcem ředitele zlínského divadla.

21. 11. Zátopek Emil

5. výročí úmrtí

* 19. 9. 1922 Kopřivnice
+ 21. 11. 2000 Praha

Sportovec běžec. Jako patnáctiletý nastoupil k firmě Baťa, kde zvítězil v tradičním Běhu Zlínem v roce 1941, který se stal počátkem jeho sportovní kariéry. Ta trvala až do začátku roku 1958. Osmnáctkrát překonal světové rekordy na tratích od 5 km až po 15 mil a 30 km. Na olympijských hrách získal čtyři zlaté a jednu stříbrnou medaili na 5 a 10 km a v maratonu byl trojnásobným mistrem Evropy. V roce 1957 se zúčastnil zlínského běhu Přes valašské kotáry, v roce 1958 zvítězil na mezinárodním přespolním běhu ve španělském San Sebastianu. V roce 1975 mu jako prvnímu českému sportovci byla Mezinárodním výborem pro fair play při UNESCO udělena Cena Pierra de Coubertina. V roce svých 75. narozenin zvítězil v anketě O nejlepšího sportovce století města Zlína.

24. 11. Fischer Eduard

75. výročí narození

* 24. 11. 1930 Praha
+ 22. 2. 1993 Praha

Dirigent, pedagog. V letech 1957–1968 působil ve Filharmonii pracujících Gottwaldov.

25. 11. Holík Alois

20. výročí úmrtí

* 12. 9. 1908 Březová
+ 25. 11. 1985 Fryšták

Malíř, hudebník, zpěvák. Propagační pracovník firmy Baťa. Zpíval ve zlínském sboru Dvořák a slušovickém Hlaholu, hrál na housle a klavír. V roce 1989 byla ve Slušovicích uspořádána výstava jeho obrazů. Spolu s jeho dílem zde

vystavovali i jeho synové Jiří (malíř a grafik) a Alois (sochař).

28. 11. Hlava Jiří 60. výročí narození

* 28. 11. 1945 Zlín

Hudební skladatel, trumpetista. Píše filmovou hudbu.

29. 11. Piáček Jindřich 55. výročí úmrtí

* 15. 7. 1879 Březolupy

+ 29. 11. 1950 Zlín

Působil jako učitel v Malenovicích, později jako ředitel národní školy v Otrokovicích. Založil dětský orchestr Malenovičtí cvrčci, stál při zrodu Slovácké filharmonie v Uherském Hradišti.

PROSINEC

1. 12. Král Leopold 130. výročí narození

* 1. 12. 1875 Uhersko

+ 3. 4. 1951 Zlín

Lékař, zpěvák, publicista. Jeho poznatky z doby působení ve funkci lodního lékaře posloužily jako podklad knih Ze služby lodního lékaře, Bombay a V zemi pagod.

2. 12. Stöhr Martin Josef 35. výročí narození

* 2. 12. 1970 Zlín

Básník, literární teoretik. Poezii publikuje časopisecky již od konce 80. let. Autor básnických sbírek *Teď noci* (1995), *Hodina Hora* (1998), *Přechodná bydliště* (2003). Je redaktorem časopisu *Host*, kde také publikuje. Publikuje též v časopisech *Souvislosti*, *Proglas*, *Modrý květ* a v *Literárních novinách*.

4. 12. Vojáček Hynek 180. výročí narození

* 4. 12. 1825 Zlín

+ 9. 2. 1916 Petrohrad (Rusko)

Hudební skladatel, pedagog. Část dětství strávil ve Zlíně, později ve Vsetíně. Složil okolo pěti set nejrůznějších skladeb, od humoresek, přes pochody, mužské a ženské sbory, kantáty až po opery. Působil v Sedmíhradsku, Vídni, Lvově a Petrohradě.

9. 12. Štastný Jan
narození

40. výročí

* 9. 12. 1965 Zlín

Filmový, divadelní a televizní herec. Od roku 1992 působí v Divadle na Vinohradech. Žije v Praze.

10. 12. Fischer Antonín

100. výročí úmrtí

* 1841 Fryšták
+ 10. 12. 1905

Stavitel. Po studiích ve Vídni praktikoval u architekta Baumgartnera. V období 1866-1905 působil ve Zlíně. Podílel se např. na přestavbě lukovského statku, stavbě vily Tusculum, novostavbě zámku Lešná, stavbě hrobky Seilernů, přestavbě kostela ve Zlíně ad.

11. 12. Lehovec Jiří

10. výročí úmrtí

* 3. 1. 1909 Praha
+ 11. 12. 1995 Praha

Filmový režisér, dokumentarista, vysokoškolský profesor. Do Zlína přišel na pozvání firmy Baťa v roce 1940. Natočil zde taneční scény pro film Rytmus. Jeho další díla tvoří významnou součást českého dokumentárního filmu, zvláště filmu o umění.

11. 12. Týrlová Hermína
narození

105. výročí

* 11. 12. 1900 Březové Hory (Příbram)
+ 3. 5. 1993 Zlín

Výtvarnice, scenáristka a režisérka. Je považována za spoluzakladatelku českého animovaného filmu. Věnovala se zejména tvorbě pro děti. Natočila přes padesát animovaných filmů, v nichž dokázala originálním způsobem oživit různorodý netradiční materiál, např. textil, vlnu, korálky, vizovické pečivo.

16. 12. Polišenský Josef
narození

90. výročí

* 16. 12. 1915 Prostějov
+ 11. 1. 2001 Praha

Historik, komeniolog, polyglot, vysokoškolský pedagog. V roce 1937 studoval ve Zlíně městské knihy z registratury okresního soudu, a tyto poznatky se staly podkladem pro dílo o ekonomickém a sociálním vývoji Zlína v 16.-18. století, nazvaném Zlín v bouřích 17. století. Poznatky ze Zlína jsou uplatněny také v knize Třicetiletá válka a evropská krize 17. století (1970).

21. 12. Pásek Jan
narození

90. výročí

* 21. 12. 1915 Brno
+ 10. 6. 1996 Zlín

Pedagog, vlastivědný autor, kronikář a autor řady prací o geologii a přírodě Zlínska. Je autorem sborníku Putování lesem od zimy do zimy. Publikoval v regionálním tisku. Působil na gymnáziu ve Zlíně.

24. 12. Hanzelka Jiří
narození

85. výročí

* 24. 12. 1920 Štramberk
+ 15. 2. 2003 Praha

Cestovatel, spisovatel a publicista, společník Miroslava Zikmunda, spoluautor cestopisných publikací a filmů z cest po Africe, Jižní Americe a Asii. Je nositelem Ceny města Zlína (1999).

24. 12. Jecho Evžen
narození

60. výročí

* 24. 12. 1945 Zlín

Grafický designér, sochař, básník, prozaik. Je autorem několika básnických sbírek a v oblasti prózy vydal knihy Co život dal (1997), Za omyly se platí (1998), Osudové střetnutí (2000).

25. 12. Strachota Jan

50. výročí narození

* 25. 12. 1955 Zlín

Meteorolog. Zabývá se radiolokační a družicovou meteorologií. Publikuje v odborných domácích i zahraničních časopisech.